

הקדש, אכל עלת העלות כשברא אותו, כמו שנאמר (זהו שכתוב) ויברא אלהים את האדם בצלמו, הוא נטל ממנו הכל, ונתן בו בלי שתפנות של אחר, שהאב והאם עשו אותו בציוריהם בשני ציורים, זהו שכתוב וייצר יהו"ה אלהים, וייצר בשני ציורים, הציור של האב שהוא יהו"ה, והציור של אלהים שהיא האם, וזהו וייצר יהו"ה אלהים, ואחר כך עשה אותו כלי, זהו שכתוב עפר מן האדמה, לא כתוב מן האדמה, אלא עפר מן האדמה, וזו השכינה התחתונה, שנאמר בה ואדם על עפר ישוב, שהיא הגלגול שלו.

אמר רבי אלעזר: אבא, אחר שנמצא רצון, צריך לפתח בדברים בגלוי, מה האדם שברא עלת העלות בדמותו, שהרי כתוב שאין בו דמות? אמר לו: בני, כאן לא אמר בצלמנו, שיש בו דמות, אלא בצלמו, רוצה לומר, כמו שהוא רואה ואינו נראה, שהוא יהיה כן, וכמו שאין בו דמות, שהוא יהיה כן, וכמו שאין קדמון עליו, שהוא יהיה כן, וכמו שהוא עלת העלות אחד בלי שתפנות וכלי חשבון, שהוא יהיה כן, הכל כמותו.

ויש אדם של בריאה ויצירה ועשיה בגון אחר בלבוש וגוף (של בחי' (בלבד), שבאצילות הרי נאמר שאין בו בריאה ויצירה ועשיה כלל. יש בריאה שהוא ברא למטה בדמותו, אבל לא שהוא נברא.

ובא וראה, אף על גב שנאמר בספירות בריאה, הוא בלבוש מבחוץ, ולא מבפנים, ומשום זה כתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, כאן סוד אחר בגוף, יש ספירות של בריאה, ויש ספירות

אכל עלת העלות כד ברא ליה כמה דאת אמר (נ"א ה"א הוא דכתיב) (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, איהו נטיל כלא מיניה, ויהיב ביה כלא שותפו דאחרא, דאבא ואימא עבדו ליה בציורייהו (דף קטו ע"ב) בתרין ציורין, ה"א הוא דכתיב (בראשית ב ד) וייצר יהו"ה אלהים וייצר בתרין ציורין, ציורא דאבא דאיהו יהו"ה, וציורא דאלהים דאיהו אימא, ודא איהו וייצר יהו"ה אלהים, ולבתר עבד ליה מאנא ה"א הוא דכתיב (שם) עפר מן האדמה, מן האדמה לא כתיב, אלא עפר מן האדמה, ודא שכונתא תתאה דאתמר בה (איוב לד טו) ואדם על עפר ישוב דאיהו גלגולא דיליה.

אמר רבי אלעזר, אבא, בתר דרענא אשתפח צריך למפתח מלין באתגליא, מאי אדם דברא עלת העלות בדיוקניה, דהא כתיב דלית ביה דמות, אמר ליה, ברי, הכא לא אמר בצלמנו, דאית ביה דיוקנא, אלא בצלמו רוצה לומר פגוונא דאיהו רואה ואינו נראה, דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית ביה דיוקנא, דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית קדמון עליה דיהא איהו הכי, וכגוונא דאיהו עלת העלות חד בלא שותפו ובלא חשבון, דיהא איהו הכי, כלא פגוונא דיליה.

ואית אדם דבריאה ויצירה ועשיה בגוונא אחרא בלבושין וגופא (דלכר) (נ"א בלבד), דבאצילות הא אתמר דלית ביה בריאה ויצירה ועשיה כלל, אית בריאה דברא הוא לתתא בדיוקניה, אבל לאו דאתברי איהו.

ותא חזי אף על גב דאתמר בספירן בריאה, בלבושא מלכר איהו, ולא איהו מלגאו, ובגין דא כתיב (בראשית א כז) ויברא

שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, זֶה הַעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַפְאֶרֶת
 אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית. בְּצִלְמוֹ - שְׂכִינָה
 תַּחְתּוֹנָה, בְּצִלְם אֱלֹהִים - שְׂכִינָה
 עֲלִיוֹנָה, וַיִּצְרֵן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם - זֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים,
 יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלִיוֹנָה וּבִיצִירָה
 תַּחְתּוֹנָה שֶׁהֵם " מִן א, ו' מִן
 וַיִּצְרֵן הוּא הו' שֶׁבְּאֲמֻצָּע, שֶׁהוּא
 בְּשֵׁנֵי יוֹדֵי"ן בְּאוֹת א, וְעַל שְׁנֵי
 יוֹדֵי"ם נֶאֱמַר חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
 בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה
 תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצַד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית י'
 נוֹלָד מֵהוּל, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַתֵּרָא
 אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אֲמָרוּ צְדִיק כִּי
 טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵין קִלְפָּה שֶׁל עֲרֵלָה
 כָּלל, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, זֶה אָדָם שֶׁל
 עֲשִׂיָּה, וּמָה הוּא? זוֹ הַקִּלְפָּה
 שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בּוֹ (בַּה) לְשֵׁלֵט עַל
 הַכֹּל, זֶה שֶׁכְּתוּב וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל
 מְשָׁלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּה
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
 לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת
 וְהַקִּלְפּוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּשִׂכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
 שֶׁתִּהְיֶה כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת,
 שֶׁכָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת כָּל אַחַת
 נִתְּנָה בּוֹ חִלְקָה, וּמָה חִלְקָה? אֵלֶּא
 כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ עֲשׂוֹר שְׁלָה,
 שֶׁכָּל סְפִירָה עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, וְנִתְּנָה
 לוֹ כָּל אַחַת וְאַחַת הָעֲשׂוֹר שְׁלָה,
 נִשְׂאָרוֹ הֵן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל אַחַת
 וְאַחַת הַשְּׁתַּלְּם בָּה לַעֲשָׂרָה,
 וּמִשּׁוּם כֵּן מְעֻשָּׂרִים אֶחָד
 מְעֻשָּׂרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה
 מִכָּלֶם, נֶאֱמַר בָּה אֶהְבֵּת
 כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלוּלָה מִן הַכֹּל, וְאַחַר
 שֶׁנִּקְלְלָה מִן הָעֲלִיוֹנִים נֶאֱמַר בָּה

אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ הֵכָא רָזָא אֶחְרָא
 בְּגוּפָא, אִית סְפִירָן דְּבְרִיאָה וְאִית סְפִירָן
 דְּאֲצִילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
 דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא דְּאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מד
 כ) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, בְּצִלְמוֹ שְׂכִינְתָּא
 תַּתְּאָה, בְּצִלְם אֱלֹהִים שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, וַיִּצְרֵן
 יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם דָּא צְדִיק חַי עֲלַמִּין,
 יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלָאָה וּבִיצִירָה תַּתְּאָה, דְּאִינוּן
 " מִן א, ו' מִן וַיִּצְרֵן אִיהוּ ו' דְּאֲמֻצָּעִיתָא,
 דְּאִיהוּ בְּתַרִּין יוֹדִין בְּאֵת א, וְתַרִּין יוֹדֵי"ן
 עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
 בֵּיתָה וְאִינוּן חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה.

וְאָדָם מִסְּטָרָא דְּאוֹת בְּרִית י' אֶתְלִיד מֵהוּל,
 הֵדָא הוּא דְּכִתְיָב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ
 כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג כ) אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב,
 דְּתַמָּן לֹאוּ קְלִיפָּה דְּעֲרֵלָה כָּלל, וְהָא דְּאֶתְמַר
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, דָּא אָדָם
 דְּעֲשִׂיָּה, וּמֵאִי נִיְהוּ דָּא קְלִיפָּה דְּאֶתְלַבְּשָׂא בֵּיה
 (ג"א דְּאֶתְלַבְּשֵׁת בַּה) לְשֵׁלֵטָאָה עַל כָּלָא, הֵדָא הוּא
 דְּכִתְיָב (תהלים קג ט) וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין
 דָּא אֶתְמַר בָּה (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ לְאֶתְלַבְּשָׂא בְּכָל דְּיוֹקְנִין וּקְלִיפִין.

וְעוֹד אֶתְמַר בָּה בְּשִׂכְנְתָא תַּתְּאָה, נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצִלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, דְּתֵהָא כְּלִילָא מִכָּל
 סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר סְפִירָן יְהִיבוּ בָּה כָּל חַד
 חוּלְקִיָּה, וּמֵאִי חוּלְקִיָּה, אֵלֶּא כָּל סְפִירָה יְהִיב
 בָּה עֲשׂוֹר דִּילִיָּה, דְּכָל סְפִירָה סְלִיק לַעֲשָׂרָה,
 וַיְהִיבוּ לִיָּה כָּל חַד וְחַד עֲשׂוֹר דִּילִיָּה אֶשְׁתְּאָרוּ
 אִינוּן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל חַד וְחַד אֶשְׁתַּלְּמִים בָּה
 לַעֲשָׂרָה, וּבְגִין דָּא מְעֻשָּׂרִין חַד מְעֻשָּׂרָה, וּבְגִין
 דְּאִיְהִי כְּלִילָא מִכָּלָהוּ אֶתְמַר בָּה (ירמיה ב
 ב) אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלִילָא מִכָּלָא, וְלִבְתַּר
 דְּאֶתְכַלִּילֵת מִעֲלָאִין אֶתְמַר בָּה (בראשית א כו) וַרְדּוּ

בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם